

HEVES MEGYEI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A KOLLÉGIUM SZAKMAI PROGRAMJA

Heves Megyei SZC Sárvári Kálmán Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Szakmai Programjának 5. számú melléklete

Hatályos: 2020.09.01-től

Tartalom

1.	Bevezetés	3
2.	A szakmai program összeállításánál alapul vett dokumentumok	4
3.	A működés belső feltételrendszerének bemutatása	5
3.1.	A kollégium szervezeti felépítésének jellemzői	5
3.2.	Személyi feltételek, elvárások	5
3.3.	Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások.....	6
4.	A kollégium kapcsolatrendszere	7
5.	Kollégiumi oktatói célok és alapelvek	7
6.	Kollégiumi oktatói feladatok.....	8
7.	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elveit	11
7.1.	Az életrend szervezése elvei.....	11
7.2.	A tanulás szervezése elvei	12
7.3.	A szabadidő szervezése elvei	12
8.	Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	13
8.1.	Helyzetkép.....	13
8.2.	Egészségnevelési célok.....	14
8.3.	Tartalmi keretek.....	16
8.4.	Rendszeres programjaink	16
8.5.	Akció jellegű programjaink	17
9.	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek szervezése	18
9.1.	A tanulók fejlődését elősegítő tevékenységek elvei	18
9.2.	Tehetséggondozás elvei.....	19
9.3.	Felzárkóztatás elvei	19
9.4.	A pályaaorientációt elősegítő tevékenységek elvei.....	20
9.5.	Az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei.....	21
10.	Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozása, társadalmi beilleszkedésük segítése, tervezése elvei.....	21
11.	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezése.....	23
12.	A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	26
13.	A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve.....	26
14.	Az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái	27
15.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	27
16.	A kollégiumi tevékenység szerkezete	28
16.1.	A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	28
16.1.1.	<i>Felkészítő foglalkozások a kollégiumban</i>	28
16.1.2.	<i>Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások</i>	29
16.1.3.	<i>Szabadidő eltöltését szolgáló (szabadon választható) foglalkozások</i>	29
16.1.4.	<i>Kollégiumi foglalkozások a tanulói részvétel szempontjából</i>	29
17.	Speciális programelemek	31
18.	A kollégiumi oktatói munka minőségének, eredményességének értelmezése.....	31
19.	Közzététel.....	32
	MELLÉKLET.....	33

„Ha a szerint bánunk az emberekkel, amilyenek mutatják magukat, akkor egyre rosszabbak lesznek. Ha úgy viszonyulunk hozzájuk, amilyenek látni szeretnék magukat, segítünk nekik azzá válni, amire képesek.”

(Goethe)

1. Bevezetés

Az elmúlt évek alatt a szakképzés intézményeinek, így a kollégium társadalmi, oktatáspolitikai környezete is megváltozott, új követelmények léptek fel, amire az intézményrendszernek, benne a kollégiumnak is válaszolnia kell.

Ahogy a szakképzés, úgy az azt támogató kollégiumok életében is jelentős változások zajlottak az elmúlt időszakban, és zajlanak napjainkban is. Ezeknek a változásoknak kollégiumunk nem passzív elszenvetője, hanem aktív alakítója kíván lenni. Ennek jegyében az elmúlt évben kollégiumunk jelentősen megújult mind szellemiségében, mind értékrendjében, és nem csak pedagógiailag, hanem infrastruktúrájában is igyekezett megfelelni napjaink nem csekély elvárásainak.

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja az alábbiakban határozza meg a kollégium feladatát, társadalmi szerepét:

A kollégium alapfeladata:

- Biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata:

- Fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát.
- Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítségével.
- A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi nevelést és szakképzésben folyó oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.
- A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium:

- a helyi társadalom elvárásait, a oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját,
- A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

Nem kevesebbet tűztünk ki célul, mint valóban eleget tenni az alapprogramban megfogalmazottaknak. Ennek szellemében született a szakmai programunk, és ennek szellemében alakítottuk át pedagógiai, módszertani, kollégiumi oktatói elveinket, és választottunk új eszközöket a megvalósításhoz.

Mindemellett a pedagógiai program átdolgozását az is indukálta, hogy 2017 januárjától új fenntartó látja el a működtetés feladatait: bekerült kollégiumunk az szakképzés kötelékébe, azon belül pedig jelenleg az Heves Megyei SZC Sárvári Kálmán Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium égisze alatt működünk, tehát így szervezetileg is ahhoz az iskolához tartozunk, amelynek tanulói közül kerülnek ki kollégiumi diákjaink. Ez az egy közösséghez való tartozás erősít bennünket, és hittel valljuk, hogy együttműködve az iskolával a mi munkánk is hatékonyabbá válik, és az iskola is megerősödik általunk.

2. A szakmai program összeállításánál alapul vett dokumentumok

- a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja
- 48/2012.(XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2019. évi LXXX tv. a szakképzésről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet intézményi önértékelésre vonatkozó előírásai
- A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- A Heves Megyei SZC Sárvári Kálmán Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium intézményi Szakmai Programja, Szervezeti és Működési Szabályzata, Házirendje

Jelen kollégiumi Szakmai Program melléklete a Heves Megyei SZC Sárvári Kálmán Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium intézményi szakmai programjának.

Hatályba lép: 2020.09.01-től

3. A működés belső feltételrendszerének bemutatása**3.1. A kollégium szervezeti felépítésének jellemzői**

- A Heves Megyei SZC Sárvári Kálmán Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, mint iskolával egybe szervezett.
- Technikus és szakképző iskolás tanulók ellátását biztosító, koedukált kollégium.
- Férőhelyeinek száma optimális: 76 leány és 64 fiú tanuló ellátását tudja biztosítani.
- Nemek szerint a kollégium szintenként tagolódik – 3. szinten kerülnek elhelyezésre a leányok, 4. szinten kerülnek elhelyezésre a fiúk.
- Eszköz és felszerelések tekintetében megfelelően ellátott kollégium

3.2. Személyi feltételek, elvárások¹

A kollégiumban az oktatói feladatokat - az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szak-képzettséggel rendelkező, oktató munkakörben foglalkoztatott - kollégiumi oktató látja el, aki

- a oktatói testület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a kollégiumi oktatói munkafolyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- megfelelő empátiával rendelkezik, kollégiumi oktatói munkájában, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyez előtérbe,
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi oktatót a munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem oktató munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a kollégiumi oktatói munka eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

¹ 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

Az oktatói testület

A kollégiumi oktatói testület az Heves Megyei SZC Sárvári Kálmán Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium oktatói testületéhez tartozó, de bizonyos pedagógiai szempontokat figyelembe véve önálló testület. Szükség esetén szakos kollégiumi oktatóink tanítanak az iskolában, illetve az iskola oktatói tanórán kívüli tevékenységeket, illetve egyéb pedagógiai jellegű feladatokat látnak el a kollégiumban.

A kollégium oktatói a kollégiumi élet különböző tevékenységi területeit irányítják

Ezek a következők lehetnek:

- diákönkormányzatot segítő,
- egészségügyi feladatokat irányító,
- kulturális tevékenységet segítő,
- sportfelelős,
- tanulói ügyeleti beosztás felelőse,
- szobák tisztasági pontozásának felelőse,

3.3. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a kollégiumi oktatói célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakcsoportok működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

- Kollégiumunk két szinten összesen 19 lány és 17 fiú hálósobával rendelkezik.
- Minden szoba 4 ágyas. A férőhelyek száma: 144
- Szintenként megfelelő mennyiségű mellékhelyiség, mosdó és zuhanyzó van.
- A fiúknak és lányoknak 1 betegszoba van kialakítva, valamint kondicionáló szoba és egy teakonyha.
- Tanulóink a délutáni órákban használhatják az iskola kijelölt tantermeit és a tornatermet, auláját, ebédlőjét és szükség szerint az egyéb helyiségeit.

A 2017-18-as tanév során a kollégium jelentős felújításon esett át. Mindkét szinten a vizesblokkok teljes felújítása megtörtént. A szobák megvilágítása új, energiatakarékos izzókkal és célfényekkel korszerűsödött. A kollégiumi férőhelyek teljes egészére kiterjedően megtörtént a paplanok, párnák és takarók cseréje. A fiú szinten megvalósult a szekrények cseréje, valamint a régi fekhelyek helyett új ágyak kerültek a szobákba. A következőkben további felújítások, fejlesztések várhatóak.

A kollégiumi élet szervezettsége, illetve az ezzel kapcsolatos elvárások

A kollégiumunk biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást.

- Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is.
- A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.
- A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégiumi vezető irányításával a kollégiumi oktatói testület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

4. A kollégium kapcsolatrendszere

Kollégiumunk törekszik arra, hogy közvetlen és közvetett partnereivel a kapcsolattartás a kölcsönös alapon történő együttműködést szolgálja.

A kollégiumi csoportvezető oktatók, a kollégiumi vezető az iskola osztályfőnökeivel, oktatóival, heti rendszerességgel kölcsönösségi alapon tartják a kapcsolatot. Részt vesznek az iskolai szülői értekezleteken, fogadó órákon és a tanulók félévi és év végi magatartás és szorgalom jegyeinek kialakításában.

A szülők véleményét, javaslatait felhasználjuk kollégiumi oktatói munkánkhoz. A szülők és a kollégiumi csoportvezető oktató személyes találkozása egyéni időpont egyeztetés esetén bármikor lehetséges.

Ennek célja:

- személyes problémák megbeszélése,
- személyre szabott tájékoztatás a tanuló magatartásáról, fejlődéséről,
- egységes követelményrendszer kialakítása, kollégium - család
- szóbeli tájékoztatás a kollégiumi programokról vagy a tanuló magatartásáról, előmeneteléről.

Kollégiumunk kapcsolatot tart társintézményekkel, együttműködik a szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal (ifjúságvédelmi felelősön keresztül), a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel,

Egyéb kapcsolataink:

- Egri Gárdonyi Géza Színház
- Egri Főegyházmegyei Karitászi Központ – RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat
- iskolapszichológus
- gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus
- iskolai bűnmegelőzési tanácsadó

5. Kollégiumi oktatói célok és alapelvek²

A kollégiumi oktatói munka célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

² 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

Kollégiumunk - céljai elérése érdekében - diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszer alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus az oktatói tevékenységében;
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

6. Kollégiumi oktatói feladatok³

A kollégiumunk - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. A tanulók életét a kollégium házi-, napirendje szabályozza. Ezek a szabályzatok biztosítják a gyermekek optimális testi – lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe veszik a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint a kollégiumnak szokásrendszerét. A tanulók napi életének keretei az egyes tevékenységek belső arányai a jogszabályban is biztosított egyéni és életkori sajátosságokhoz igazodnak. Kollégiumunkban minden oktató törekszik arra, hogy a tanulók szabadidejében hasznos és fejlesztő foglalkozások keretében minél több kollégistát tudjon lekötni. A szakkörök megalakulásánál figyelembe vesszük a kollégisták igényeit. Kiemelt területként kezeljük a testmozgást és a kulturális igények fejlesztését. Szakköreink között vannak tehetségfejlesztéssel, önműveléssel, kreativitással és testmozgással kapcsolatos foglalkozások.

Kollégiumunkban törekszünk arra, hogy tanulóink zavartalanul készülhessenek az iskolai tanórákra. Kiemelt feladatként tartjuk számon a kollégisták egyéni teherbírásának figyelembe vételét, törekszünk arra, hogy a kötelező kollégiumi tanulószobai foglalkozások keretében a kollégisták el tudják mélyíteni a tanórákon elsajátított tananyagot.

A kollégiumi oktatói feladatok kiemelten⁴:

A tanulás tanítása

- A kollégiumi oktatói munka feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása.

³ 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

⁴ 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

- Ennek érdekében kollégiumunk lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulóink megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket.
- Biztosítjuk az információkeresés különböző formáit az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül.
- Törekszünk a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására.
- Segítjük a mindennapi feladatokra történő felkészülést, arra törekszünk, hogy tanulóink mindennapi életének részévé váljon a tanulás.

Az erkölcsi nevelés

- Feladatunk az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe
- A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi oktatók példamutatása elősegíti a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Arra törekszünk, hogy kialakuljon bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.
- Kollégium megeremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Kiemelt feladatunk a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása. Tanulóinkat hozzá kell segíteni, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a felismerésére, valamint a kölcsön-

nös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

Kollégiumunk kiemelt feladatként kezeli a harmonikus családi minták közvetítését, a családi közösségek, értékek megbecsülése jelentőségének bemutatását.

A testi és lelki egészségre nevelés

- Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Ösztönözzük tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- A kollégiumi oktatók motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Kollégiumunk sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.
- Fontos számunkra, hogy kollégiumunk otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Feladatunk a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást. Ennek érdekében például diákügyeletet szervezünk.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Törekszünk arra, hogy tanulóink megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Kollégiumunk a 2018-19-es tanévtől bekapcsolódik az ÖKOISKOLA programba.

Pályaorientáció

- A tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kívánunk nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken.
- Az iskolával együttműködve - lehetővé tesszük egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segítjük a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- Fontos feladatunk, hogy segítsük tanulóinkat saját felelősségük felismerésében az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

- Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.
- A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segítjük a felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy tanulóink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

7. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elveit

7.1. Az életrend szervezése elvei

A tanulók életrendjének pedagógiai szervezési elvei: szakszerűség, rendezettség, következetesség, tapintat, zavartalanság, bizalom, felelősség, építés a tanulói önállóságra.

A tanulók életrendjét a kollégium házi-, napirendje szabályozza. A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítjuk a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe vesszük a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozása az intézmény igazgatója által megbízott kollégiumi vezető koordinálásával, vezetésével a kollégiumi oktatói testület által történik.

A tanulók életének belső szabályozásában fontos szerepe van a tanulói értékelő és az ösztönző rendszernek (tanulmányi-, tisztasági-, közösségi munka, kedvezmények adása és megvonása)

A kedvezmények nem sérthetik a tanulók zavartalan pihenésének és alvásának feltételeit.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Biztosítjuk, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium **diákönkormányzata**.

- Kollégiumunk biztosítja, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.
- Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A diákönkormányzatot bevonjuk a döntések előkészítésébe, javaslattevési és véleményezési jogukat gyakorolhatják.
- Kollégiumunkban a diákönkormányzat szervezete a kollégiumi csoportokra épül. Minden kollégiumi csoport delegál 2 fő önkormányzati vezetőt a KDÖK-ba, mely a KDÖK vezetőjével egészül ki, aki az iskolai DÖK tagja.
- A KDÖK munkáját a diákönkormányzatot patronáló kollégiumi oktató segíti.

Kollégiumunk folyamatosan ápolja és megújítja hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

7.2. A tanulás szervezése elvei

- A tanulás minden kollégista alapvető kötelessége! A zavartalan tanulás feltételeit a kollégium biztosítja.
- A tanulószobák időtartamát a Kollégium Házirendje tartalmazza.
- A tanulószobai foglalkozások szervezésekor figyelembe vesszük:
 - az iskola- és képzési típust
 - a tanulók egyéni szokásait
 - a tanulók elért eredményeit
- Azok a kollégisták, akiknek a tanulmányi eredménye eléri a 4,0 átlagot, illetve a fölötti lehetőségük van dönteni arról, hogy a saját szobájukban kívánnak-e tanulni.
- A kollégium kötelezően biztosítja a tanulók számára a lemaradt tanulók felzárkóztatását, valamint a kiemelt képességű tanulók tehetségkibontakoztatását segítő foglalkozásokat.
- A bázis iskolával történt megegyezés alapján a kollégium az iskolában szerzett ismeretek bővítéséhez szakköröket, diákköröket szervez.
- A kollégium a tanulók számára az egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervez.

A tanulók tanulásának pedagógiai szervezési elvei: szakszerűség, rendszeresség, következetesség, tapintat, motiváció, az egyéni sajátosságok figyelembe vétele, az egyéni teherbíró képesség figyelembe vétele.

7.3. A szabadidő szervezése elvei

- A szabadidő eltöltése legyen a tanulók számára hasznos és biztosítson sokrétű lehetőséget a változásra.
- A tanulók szabadidejük egy részét fordítsák önművelésre, ismereteik, tudásuk szélesítésére, gyarapítására.
- Meghatározó szerepet tulajdonítunk az egészséges és kulturált életmód bemutatásának, az önkiszolgáló életmód fejlesztésének, a kollégisták irodalmi, képzőművészeti, zenei

és vizuális képessége fejlesztésének, a diáksportnak és a természeti környezet megővésének.

- A kollégiumi csoportfoglalkozásokon és programokon a kollégisták ismerkedjenek meg iskolavárosunk, megyénk és országunk történelmi, kulturális és természeti kincseivel.
- A szabadidős tevékenységek körének és az eddigi sportkörü lehetőségek bővítése.
- A tanév eleji ismerkedési időszakban lehetőségekhez mérten csapatépítő programok szervezésével segítjük az újonnan érkezők beilleszkedését.

A tanulók szabadidejének pedagógiai szervezési elvei: szakszerűség, komplexitás, világnézeti semlegesség, építés a tanuló öntevékenységére, az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembe vétele, bizalom.

8. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A kollégiumi egészségfejlesztés a kollégium egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul az oktatók és a tanulók egészség-ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jól-lét állapota (WHO). Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat, fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az egyént az egészségét meghatározó tényezők felügyeletére, és ez által egészségének javítására.

Az egészséges életmódra nevelés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

8.1. Helyzetkép

Tanulóink meghatározó éveket töltenek el kollégiumunkban. Ez idő alatt érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, értékrendjüket.

A kollégiumnak a tanulókra gyakorolt hatása összetett, többszintű. Egyrészt a céltudatos kollégiumi oktatói terv, másrészt a mindennapok hatása, amelyben az iskola tárgyi környezete, és az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Mindezeket figyelembe véve, a kollégium a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A kollégiumnak az elsődleges megelőzésben van jelentős szerepe, amely a betegség első megjelenésének megakadályozására és az egészség megőrzésére irányul.

A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere.

Az egészségfejlesztő és mentálhigiénés tevékenységhez igyekszünk megfelelő feltételeket biztosítani (bár sokszor hiányzik a támogató szülői háttér):

- jó kollégiumi közösséget; aktív diákönkormányzat,
- nyitott szemléletű oktatók,
- többféle módon szerveződő csoportok.

Erőforrások

Személyi feltételek

- védőnő,
- óvodai és iskolai szociális segítő,
- diákönkormányzatot segítő oktató
- szakos oktatók
- könyvtáros
- bűnmegelőzési tanácsadó

Tárgyi feltételek

- Könyvek: egészséges táplálkozással, szenedélybetegségekkel, szexuális felvilágosítással, családi életre való felkészítéssel, serdülőkori változásokkal, pszichológiával foglalkozó szakkönyvek oktatók és diákok számára.
- CD-ROM-ok: szenedélybetegségekkel, drogokkal kapcsolatban az oktatók és a kortárssegítő diákok számára.
- Videofilmek: családi élettel, konfliktusokkal, szenedélybetegségekkel, táplálkozási zavarokkal, szexuális felvilágosítással, AIDS-megelőzéssel foglalkozó műsoros videokazetták, valamint sok tudományos ismeretterjesztő film.
- Az iskolai könyvtár gyűjtőkörébe tartozó dokumentumok.

A legfrissebb információkat, valamely szakterület részletesebb ismereteit kereső tanulóink és oktatóink számára Internet-elérhetőség áll rendelkezésre a könyvtárban, a számítógépes termekben, a szakmacsoport-vezetők irodáiban. A gyermekvédelmi, drogprevenciós és egészségfejlesztő tevékenység támogatására kiírt pályázatokat rendszeresen figyelemmel kísérjük, már több alkalommal nyertünk anyagi támogatást programjainkhoz.

8.2. Egészségnevelési célok

Kollégiumunk egészségfejlesztő tevékenységének stratégiai célja, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek a személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az egészség értékévé váljon számukra, az ezzel kapcsolatos beállítódásuk megszilárduljon, s konkrét tevékenységekben alaposodjon meg.

Hosszú távú pedagógiai célok

- a stratégiai célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- rendszerszemléletre nevelés
- önismeret, tolerancia és empátia fejlesztése
- az egészségmegőrző magatartás és életvitel segítése
- a személyes felelősség tudatosítása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, melyekkel képesek megelőzni, illetve csökkenteni az egészségügyi problémákat
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- az életminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése

Középtávú célok és feladatok

Célok:

- a oktatói testület és a szülők bevonása, egységes egészségfejlesztési szemléletmód kialakítása
- az oktatói testület módszereinek gazdagítása
- az oktatói testület egészséges életmóddal és drogprevencióval kapcsolatos ismereteinek gyarapítása
- készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában
- a tanulók terhelési- és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának növelése
- a tanulók egészségmegőrző szokásainak kialakítása, és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel kialakítása

Feladatok:

- egészségfejlesztési szakcsoport létrehozása
- állapotfelmérés készítése: a diákok egészségi állapota, életmódja, (a diákok ismeret-szintje, attitűdjei)
- a szülők véleményének megismerése, a kommunikáció fejlesztése, igényfelmérés
- a kollégák körében a problémaérzékenység „szondázása”
- a támogató szervezetekkel, személyekkel való együttműködés fenntartása, fejlesztése
- a kortárssegítő diákok szervezése, képzésének támogatása
- a tanórán kívüli tevékenységi formák bővítése, rendszeressé tétele
- az egészségnevelési szakkönyvek és videofilmek rendszerezése, beszerzése
- a diákokkal a dohányzás tilalmáról szóló törvény betartatása, az alkohol- és drogfogyasztás megelőzése
- a daganatos betegségeket megelőző önvizsgálat módszereinek megtanítása
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a lelki egészség megőrzése, stressz oldó módszerek és technikák megismertetése

- a mindennapi testmozgás elterjesztése

A rövidtávú célokat és feladatokat a tanévi munkatervek tartalmazzák, az alkalmazott módszerekkel és felelősökkel együtt.

8.3. Tartalmi keretek

Csoportfoglalkozási keretek között, illetve szabadidős tevékenységként.

A tanulók egészségre vonatkozó ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával; és interaktív, készségfejlesztő módszerek alkalmazásával kívánjuk elősegíteni a tanulók személyiségfejlődését. Célunk, hogy diákjaink a saját és mások egészségéért felelősséget vállalni tudó felnőttekké váljanak.

A választott programok és az alkalmazott módszerek:

- fejlesszék a tanuló szociális készségét,
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére,
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket,
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre,
- fejlesszék a tanulók önismeretét, toleranciáját és empátiáját,
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást,
- fejlesszék a problémamegoldó, konfliktuskezelési és döntéshozási készséget,
- alakítsanak ki helyes szokásokat, viselkedési normákat,
- mutassanak követendő mintákat,
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre.

8.4. Rendszeres programjaink

Előadások, melyeket minden tanévben rendszeresen tartunk osztálykeretben vagy évfolyamonkénti szervezésben:

- a rendőrség ifjúságvédelmi szakembere (szenvedélybetegségek, fiatalkori bűnözés és az áldozattá válás elkerülése),
- nőgyógyász szakorvos/védőnő/egészségnevelési szakember (szexualitás és fogamzásgátlás, szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük)

Alkalmanként meghívunk szakembereket is, akik egy-egy csoportot érdeklő témáról beszélgetnek a tanulókkal.

Az egészségvédelem jeles napjai

A jeles napokról lehetőleg megemlékezünk, és tudatosítjuk a jelentőségüket. A diákok plakátokat készítenek, esetleg vetélkedőt szervezünk. Lehetőség szerint az alábbi jeles napok köré építjük az egészségnevelési programokat:

Február 4.	Rákellenes Világnap
Április 7.	Egészségügyi Világnap
Május 8.	A Nemzetközi Vöröskereszt Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap

Június 26.	A Kábítószer-fogyasztás Elleni Küzdelem Napja
Szeptember 24.	A Szív Világnapja
Október 10.	A Lelki Egészség Napja
Október 15.	Nemzeti Gyaloglónap
Október 16.	Élelmezési Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
November 27.	Véradók Napja
December 1.	Az AIDS Elleni Küzdelem Világnapja

Vetélkedők

Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat, csapatokat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt városi, regionális és országos versenyeken (Vöröskereszt: egészséges életmód – levelezős- internetes vetélkedő; városi drogmegelőzési vetélkedők). A diákok bevonásával alkalmanként egy-egy évfolyamon az egészséges életmód népszerűsítése céljából iskolai vetélkedőket rendezünk.

Kollégiumi médium

Lehetőség szerint a faliújságon folyamatosan jelenjenek meg az egészséges életmóddal foglalkozó cikkek, amelyeket a kortárssegítők segítségével folyóiratokból, internetes oldalakról gyűjtünk.

Szülői értekezletek

Minden tanév elején tájékoztatjuk a szülőket az iskola tervezett, ill. folyamatban lévő egészségfejlesztő és drogmegelőző programjairól. Az osztályfőnök az osztályt (az adott tanévben) érintő aktuális egészségnevelési feladatokat ismerteti, s a megvalósításhoz a témában jártas szülők segítségét kéri. A szülők számára felajánljuk egészségnevelési célú előadások szervezését, s felmérjük az igényeket.

8.5. Akció jellegű programjaink

Formái a lehetőségek figyelembe vételével:

- kirándulások, túrák,
- drogmegelőző szabadidős program,
- kiállítások szervezése, látogatása
- előadások.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel: a programok és rendezvények kapcsán a tanulóink találkozhatnak a helyi és országos egészségvédő, AIDS-megelőző és drogprevenciós civil szervezetekkel.

Az egészségnevelés pedagógiai céljai, feladatai határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Az oktatók tevékenységük során az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztak, ezáltal a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

Az egészségnevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető kollégiumi oktatói kötelesség.

9. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek szervezése**9.1. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenységek elvei**

A képességfejlesztés alapjai a tanulók testi, lelki, szellemi adottságai, képességei. A követelmények meghatározásánál figyelembe vesszük a tanulók életkorát, a tanuló-, szülői-, iskolai igényeket, elvárásokat. A kollégisták fejlődésének érdekében a differenciált elvét betartva egyéni és csoportos foglalkozásokat szervezünk. Feltárjuk a tanulók személyes terveit, vágyait, szándékait egyéni és fejlesztési programjaik kidolgozásához. A kollégiumi oktatói munka hatékonyságának érdekében a szülőkkel és az iskolákkal rendszeres kapcsolatot tartunk.

A tanulók fejlődését elősegítő tevékenységek elvei:

- Következetesség elve
- Egyenletes terhelés elve
- Rendszeresség és fokozatosság elve
- Tudatos tervezettség elve
- Szakszerűség elve
- Empátia
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- Szakmai önállóság elve
- Motiváció elve
- Folyamatos nyomon követés elve
- Konstruktív partnerség

A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a kreativitás, valamint a tanulási motívumok – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának – fejlesztését. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás. A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékonyság, önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

Tanulásirányítás, tanulásszervezés

A kollégiumi oktatói testület törekszik a személyre szabott nevelés gyakorlati megvalósítására az oktatói munka tervezésében, megvalósításában, fejlesztésében. Képes a tanulók egyéni fejlődési igényeire építve a tanulókat önálló, felelős fejlesztő tevékenységekre, tudáskonstruálásra ösztönözni. Ismeri, érti a különböző szervezési módok lehetőségeit és korlátait, képes kooperatív tanulásszervezés ösztönzésére, irányítására, törekszik a fejlesztő, támogató értékelés alkalmazására.

Készek a belső együttműködésre, együttműködni a munkát támogató szakemberekkel (mentor, szociális munkás, mentálhigiénés szakember, gyermekvédelmi szakember, pszichológus), a szülőkkel és az csoport vagy tanuló szűkebb társadalmi környezetével. Készek az önértékelésre, nyitottak mások értékelő visszajelzésére. A tapasztalatok alapján készek változtatni a gyakorlaton.

Az oktatók pedagógiai kihívásként értelmezik a programban való részvételt, érdeklődnek ennek a felmerülő új megközelítések és az új módszerek iránt, készek ezekről párbeszédet folytatni és saját gyakorlatukban kipróbálni.

A tanulók egyéni és csoportos felkészülését támogató tanulászervezési keretek alkalmazását támogató tevékenységek:

- kooperatív alapelvek mentén szerveződött tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül, kooperációra épülő oktatói fejlesztő műhelyek keretében),
- projektmódszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül),
- tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások,
- drámapedagógia eszközrendszerének alkalmazása,
- családlátogatás (mentori tevékenység keretén belül)
- mentálhigiénés foglalkozások megfelelő szakemberek bevonásával.

9.2. Tehetséggondozás elvei

A kiemelkedő képességű tanulók személyiség és képesség fejlesztése a képzési idő folyamán tervszerű és folyamatos. A tehetséggondozó tevékenységhez igyekszünk feltárni a tanulók adottságait, igényeit. Célunk a tanulók tudásának, képességének versenyképessé tétele, a sokoldalú képzettség biztosítása. Elvünk a tanulók felkészítése a konstruktív életvitelre és az egész életen át tartó önálló tanulásra, művelődésre.

A tehetséggondozást éves munkatervünkben rögzítjük.

Tevékenységeink során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- következetesség
- a tanulók képességének, adottságainak megfelelő terhelés elve
- versenyképes ismeretek megszerzésének elve
- a konstruktív életvitelre felkészítés elve
- a képesség felismerése

9.3. Felzárkóztatás elvei

A felzárkóztató tevékenységünket a rászorultak felmérése alapján végezzük. Az érintett tanulóknál feltárjuk a tanulást gátló tényezőket, az eredménytelenség okát (alapok hiánya, motiválatlanság, akaratgyengeség). A feltárt okok alapján szervezzük meg a felzárkóztató foglalkozások formáját, tartalmát, módszereit a tanulók képességei, adottságai alapján.

A foglalkozások lehetnek:

- egyéni, eseti korrepetálás

- tervezett egyéni és csoportos oktatói korrepetálás
- tanulási módszerek elsajátítását segítő foglalkozások (szervezett jellegűek)
- A tanulás tanítása – a KNOAP egyik pillére

A felzárkóztató foglalkozásokat éves munkatervben rögzítjük a fejlesztőpedagógus bevonásával.

Tevékenységeink során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- Következetesség elve
- Egyenletes terhelés elve
- Rendszeresség és fokozatosság elve
- Tudatos tervezettség elve
- Szakszerűség elve
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- Szakmai önállóság elve
- Egyéni felelősség elve
- Folyamatos nyomon követés elve

9.4. A pályaaorientációt elősegítő tevékenységek elvei

A tanulói pályaaorientáció segítése a kollégiumi csoportvezető oktató alapvető feladata. Ez irányú munkáját az osztályfőnökökkel és az iskolai gyakorlati oktatásvezetővel kapcsolatot tartva végzi. A pályaaorientációs tevékenység alapja a kollégisták érdeklődése, egyéni ambíciója, képessége és akarati tulajdonsága. A tanulói elképzeléseket és rendelkezésre álló lehetőségeket személyre szabottan egyéni foglalkozás keretén belül egyeztetjük.

Pályaaorientációs foglalkozásokat már a 9. osztálytól folyamatosan minden évfolyam számára szervezünk.

Pályaaorientációs tevékenységünket éves munkatervünk tartalmazza.

Tevékenységeink során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- Képességeinek megfelelő jövőkép kialakításának elve.
- Egyéni sajátosságok figyelembevételének elve.
- Képességének, tudásának megfelelő terhelés elve.
- Fokozatosság elve.
- Széles látókör kialakításának elve
- Társadalmi jövőkép

A pályaaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos feladat. Cél, hogy a kollégisták segítséget kapjanak a további iskola- és pályaválasztásban. Ehhez szükséges, az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet ismerete. Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. A kollégiumnak lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világról, és olyan tevékenységeket kell felkínálniuk, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák.

9.5. Az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

Alapelvünk, hogy a képzési idő végére a kollégisták rendelkezzenek a konstruktív életvitel ismeretével, és ezt meg is tudják valósítani. A felkészülésben biztosítjuk a reális énkép kialakulását, a pozitív életvitelre alkalmas személyiségjegyek fejlesztését. A családi és munkahelyi szerepek bemutatásával felkészítjük a felelősség vállalásra, a konfliktus helyzetek megoldására és a helyes döntések meghozatalára a tanulókat. Az önálló életvitel gyakorlásának szinterei a kollégiumi, (diák önkormányzati, diákügyeleti) csoportfoglalkozások és az életvitel, gyakorlati ismeretek foglalkozásai, amelyeket már 9. évfolyamtól folyamatosan szervezünk.

Tevékenységeink során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- A konstruktív életvitelre nevelés elve.
- Tudatosság és következetesség elve
- Egyenlő terhelés elve
- A reális értékrend és énkép kialakításának elve
- A pozitív személyiségjegyek kialakításának és fejlesztésének elve
- Egyéni felelősségvállalás elve

Tanulóink az itt eltöltött 4-6, esetleg több év során elsajátítják az önálló élet megkezdéséhez szükséges alapvető szabályokat, ismereteket. Ebben kiemelt jelentőséggel bírnak az egyes témakörök, melyeket a csoportfoglalkozások keretein belül ismernek meg. A gyakorlatban elsajátítják az önálló életvezetéshez szükséges alapvető higiéniai és gazdálkodási szabályokat. Szakköreink lehetőséget nyújtanak számukra esztétikai érzékük fejlesztéséhez, az egészséges életmódra törekvés kialakításában.

10. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozása, társadalmi beilleszkedésük segítése, tervezése elvei

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára erősítse az esélyteremtést, biztosítsa az integrációt, a minőségi tudáshoz és életminőséghez történő hozzáférést, elősegítse a társadalmi mobilitást. A fejlesztésre szoruló tanulók minden esetben aktuális állapotuknak megfelelő egyéni fejlesztésben részesülnek, melyhez a terveket a tanév elején készítik a oktatók, és a tanuló fejlődésének függvényében lehet módosítani.

A kollégium oktatói feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

A hátrányos tanulók felzárkóztatása az éves tervezőmunkánk része. Tervezésünk alapja a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók problémáinak feltárása és a kialakult hátrányok eredetének megkeresése.

A hátrányok, problémák leküzdésére megoldási lehetőséget keresünk.

Munkánkat a titoktartási kötelezettségre alapozzuk, a segítségnyújtást a fokozatosság elvére építjük.

A probléma mértékétől függően fokozatosan bővítjük azoknak a körét, akiktől hatékony megoldást várunk:

- szülők
- kollégiumi csoportvezető oktatók
- kollégiumi vezető
- osztályfőnökök
- kollégiumi védőnő
- az intézmény igazgatója, oktatói testülete
- pedagógiai szakszolgálat
- óvodai, iskolai szociális segítő
- gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus

A foglalkozások hatékonyságát az alábbi módon biztosítjuk:

- a probléma feltárása
- az együttműködő felek megkeresése és az együttműködés kialakítása
- egyéni foglalkozási terv készítése
- az egyéni és kiscsoportos foglalkozások megszervezése

A hátrányos helyzetű tanulókat segítő foglalkozások fajtái:

- önismereti foglalkozások
- személyiségfejlesztő tréningek
- tanulás módszertani foglalkozások
- korrepetálások
- folyamatos követelés – rendszeres kikérdezés
- együtt tanulás
- egyéni elbeszélgetések

A foglalkozásokat igény szerint heti rendszerességgel, illetve igény szerint tartjuk.

Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem

Kiemelt feladatként kezeli a kollégiumi oktatói testület a tehetséges tanulók felkutatását, a tehetséges kollégistákkal való egyéni foglalkozást, fejlesztést. Fő feladat ezen a területen a hátrányok kompenzálása, az ismeretek kiegyenlítése, fejlesztő programok biztosítása. A tehetséges tanulókkal rendszeresen vesz részt kollégiumunk a városi kollégiumi versenyeken, melyek a közismereti, kulturális és a sport területeket ölelik át. A versenyekre való felkészítést a tanulókkal külön foglalkozások keretein belül végzik a kollégiumi oktatók. A tovább tanulni vágyók számára felkészítő foglalkozások keretében van lehetőség a tudásuk gyarapítására.

11. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezése

A kollégiumi együttélés feltétele a közösen meghatározott szabályok betartása, a bizalmi légkör kialakítása a csoportban, a közösségben. A „kollégiumi közösségi tudat” kiépítése a kollégiumi közösség minőségének jelzője lehet. Ugyancsak a jó kollégiumi légkör alapvető feltétele a kölcsönös bizalom a diákok és a oktatók között.

A kollégium segíti a tanulókat a kollégiumi foglalkozási tervekben meghatározott ismeretek elsajátításában, biztosítja a képességek fejlődéséhez szükséges tevékenységeket. A kollégium a kompetenciák fejlesztését úgy segíti, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak. A kollégiumi foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, és felelősség tudatra nevelnek.

A kollégium a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.

A tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a szokásrendszer kialakítására, elsajátítják az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, ismereteket, készségeket, szabályokat, törvényeket, normákat.

A kollégium, hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárul ahhoz, hogy az itt eltöltött idő hasznos legyen. Tanulóink számára lehetőség nyílik arra, hogy a 2018-19-es tanévtől a GINOP 6.2.3 pályázat megvalósításának folyamán ismét rendszeresen járhatnak színházi előadásokra, mely nagymértékben hozzájárul kulturális ízlésviláguk fejlődéséhez. Ehhez szorosan kapcsolódik a havi rendszerességgel működő filmklub, ahol a gyerekek igényeinek megfelelően oktatói irányítás mellett láthatnak művészeti alkotásokat, melyről a későbbiekben irányított beszélgetéseket folytatnak.

A közösségi élet megnyilvánulásának egyik színtere, az évenként megrendezésre kerülő Megyei Kollégiumi Kulturális Fesztivál, ahol tanulóink bemutathatják tudásukat, hagyományukat a művészetek különböző ágazataiban.

A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. Az ÖKOISKOLA programba történő bekapcsolódással ezek a területek kiemelkedő szerepet kapnak. A változatos sportolási lehetőségek kínálatával a tanulóknak lehetősége nyílik a mindennapos testedzésre. Az egyes sporttevékenységeket a kollégiumi oktatók irányításával, közreműködésével végezhetik tanulóink. Ezáltal kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

Művelődési és sportolási tevékenységünket a kollégiumi foglalkozások szervezésének rendje tartalmazza, mely az éves munkaterv része.

A kollégiumi oktatók által alkalmazott módszerek:

- Személyes példamutatás - pozitív szociális szokások, minták kialakítása, személyes bemutatás, esetelemzés alapján

- Következetesség
- Céltudatosság
- Ösztönzés
- Irányítás
- empátiafejlesztés, konfliktuskezelő képesség, vita és szervező készség, helyzetgyakorlatok, vitafórumok és szervezési feladatok adása segítségével
- a társadalmi szerepek és a demokratizmus gyakoroltatása a kollégiumi önkormányzati fórumok működtetésével
- a párkapcsolatok és a mássággal szembeni tolerancia fejlesztéséhez nézőpont ütköztetések (csoportviták) szervezése
- Az önállóság, öntevékenység és az önkormányzó képesség fejlesztése érdekében egyéni feladatok adása, valamint kiscsoportban a részfelelősség vállaltatása.

Eszközök:

- diákönkormányzat működtetése
- a közösség kialakítását segítő csoportos és kiscsoportos foglalkozások
- ösztönző eszközök (szabályzat a tanulói értékelő és ösztönző rendszerről)

A különböző kollégiumi szakkörök, foglalkozások a szociális kompetenciák fejlesztését szolgálják. Ezzel is segítve a beilleszkedésüket a társadalomba. Kollégistáink számára biztosítjuk a rendszeres színházlátogatás lehetőségét, ezzel is támogatva viselkedéskultúrájuk fejlesztését, szociális érzékenységük alakítását.

Tevékenységeink során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- Következetesség elve,
- Rendszeresség és fokozatosság elve
- Tudatosság elve
- Szakszerűség elve
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- Egyéni felelősség elve
- Folyamatos nyomon követés elve

A kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakításának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az őket körülvevő világról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődésüket a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motivál és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzelmvilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium kiteljesíti a nemzet, ezen belül a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősíti a tanulók hazaszeretetét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A kollégiumi oktatói munka elősegíti a tanulóknál az „európai polgár” identitásának kialakulását, bemutatja az EU-tagság révén megnövekedett lehetőségeket, programjaival és kapcsolódásaival elősegíti azok intézményes és személyes kihasználását.

A nemzeti, etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének szokásainak ápolása és fejlesztése.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

A kulturált viselkedésre és az illemszabályok elsajátítására és betartására a gyakorlatban is van lehetőségük.

A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése – vállalkozói kompetencia

A kollégiumi oktatói munka segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diákönkormányzati tevékenység által is segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

Célkitűzéseink

Embereszmény, kollégistáink jellemzői (amit el szeretnénk érni):

- a kollégisták személyiségének fejlesztése, adottságaik, képességeik kibontakoztatása, optimális szintre emelése, műveltségük gyarapítása, az önművelésre való igény kialakítása
- olyan erkölcsös, becsületes, jellemes, erős akaratú, igényes, önismerettel rendelkező, öntudatos, saját értékeit, érdekeit, életprogramját érvényesíteni tudó, mások értékeivel és érdekeivel toleráns, egyéni és közösségi sikerekre törekvő, viselkedni tudó, hazáját szerető magyar állampolgárok nevelése, akik az értékrendszerben meghatározott értékeket tisztelik, elfogadják, magukénak tekintik
- a kollégista segítése a választott, a reális életpályára való felkészülésben
- a kollégista felkészítése a közösséggel való pozitív viszony, a harmonikus társas kapcsolatok, az együttműködés és a társadalmi aktivitás kialakítására

- a demokrácia működtetésének szabályaival, az érdekeltségek, érdeklőkötetések alkalmazásával, az önkormányzó képesség kialakításával, felelős döntési helyzetekben való hozzájárulással a kollégisták felkészítése a társadalmi élet gyakorlatára

12. A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Iskolánkban óvodai és iskolai szociális segítő felelős segíti a kollégium munkáját

A kollégiumi csoportvezető oktatók, a kollégiumi vezető kiemelt feladata a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felkutatása, hátrányaik csökkentése, helyzetük javítása, segítése,
- a veszélyeztetett gyermekek esetében a veszélyforrások megállapítása, azok csökkentése, kiküszöbölése,
- foglalkozunk a beteg, egészségkárosodott, fogyatékos tanulóink beilleszkedésével, hátrányaik csökkentésével,
- a deviáns magatartású gyermekeknél a deviancia csökkentése.

13. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium hagyományait őrző programokat évente átvizsgáljuk, aktualizáljuk és a tanulók igényei alapján tovább fejlesztjük, bővítjük. Így bővült a már eddig is széles palettán mozgó foglalkozások köre a filmklub vetítéseivel. Ezt a tevékenységünket éves rendezvénytervünk tartalmazza

A kollégium hagyományos rendezvényei az alábbiak:

- évnyitó, közgyűlés, szintgyűlések
- Nemzeti ünnepekről történő megemlékezések,
- Mikulás est,
- Karácsonyi, adventi készülődés
- Megyei Kollégiumi Kulturális Fesztivál
- ballagás,
- záró közgyűlés,
- év eleji csapatépítő programok,

A kollégium hagyományőrző sportrendezvényei:

- házibajnokságok őszi és tavaszi fordulói (foci, röplabda),
- Mikulás labdarúgó kupa.

Kollégiumi önképző szakkörök lehetséges kínálata (az adott tanévben indítandó, szabadon választható tevékenységeket az éves munkaterv tartalmazza):

- Filmklub
- Játék és kézműves szakkör
- Labdarúgás
- Asztalitenisz
- Kosárlabda

- Kondi
- Tollaslabda
- Karate szakkör
- Orosz nyelvi szakkör
- Sakk, logikai játékok

14. Az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái

Az iskolával való kapcsolattartás formái:

- Közös munkamegbeszélések
- Gyermekvédelmi felelős megkeresése
- Pszichológus megkeresése
- Szülői értekezletek és fogadó órák látogatása
- Iskolai rendezvények támogatása
- Telefonos és személyes megkeresés

A szülővel való kapcsolattartás formái:

- év elején kollégiumi szülői értekezlet,
- a kollégiumi kimenőkönyvben is rendszeres a tájékoztatás,
- személyes találkozás alkalmanként,
- iskolai szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával,
- szükség esetén levél, telefon (sms, e-mail),
- kollégiumi szülői munkaközösségen keresztül

A szülői értekezletet tanév elején tartunk, a szülőket tájékoztatjuk:

- a kollégium céljairól, feladatairól,
- a tanulók általános neveltségi szintjéről,
- az elkövetkező feladatokról.

A szülők véleményét, javaslatait felhasználjuk a kollégiumi oktatói munkánkhoz. A szülők és a csoportvezető személyes találkozása egyéni időpont egyeztetés esetén bármikor lehetséges.

Ennek célja:

- személyes problémák megbeszélése,
- személyre szabott tájékoztatás a tanuló magtartásáról, fejlődéséről,
- egységes követelményrendszer kialakítása (szülő/kollégium) elvárása,
- szóbeli tájékoztatás a kollégiumi programokról vagy a tanuló magatartásáról.

Kollégiumunk fontosnak tartja a kollégiumi szülői munkaközösség munkáját, számítunk véleményükre, kiérjük javaslataikat, elfogadjuk építő kritikájukat.

15. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozá-

sa. A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti feltételei révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot megértése.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyebbé váljanak a környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt. Ezt a szemléletmódot erősíti, egészíti ki a 2018-19-es tanévtől az ÖKO programhoz történő csatlakozás.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra) nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

16. A kollégiumi tevékenység szerkezete⁵

A kollégium a KNOAP alapján – az oktatói munkája során a tanulói tevékenységet annak céljától, jellegétől függően – nagycsoportos, kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

16.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

16.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakcsoportok, diákcsoportok,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

⁵ 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

16.1.2. *Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások*

Csoportvezetői foglalkozások:

- f) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:
- g) a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- h) tematikus csoportfoglalkozások: az előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- i) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- j) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

A foglalkozásokon (tanulói vagy oktatói kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak az oktató tanácsaira, segítségére

16.1.3. *Szabadidő eltöltését szolgáló (szabadon választható) foglalkozások*

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- k) irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- l) természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- m) egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- n) a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- o) a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

16.1.4. *Kollégiumi foglalkozások a tanulói részvétel szempontjából*

a) kötelező

Kötelező foglalkozások (15 óra/hét)

- tanulószobai foglalkozás 12 óra / hét
 - csoportfoglalkozás 1 óra / hét
- (a tematikus kollégiumi foglalkozások keretében)
- szakkör 1 óra / hét
 - korrepetálás 1 óra / hét
 - pótló tanulószobák, esetenként a csoportvezető által meghatározva

A felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozás, foglalkozások látogatása alól a tanuló - a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat - felmentést kaphat.

A kötelező kollégiumi tematikus csoportfoglalkozások témakörei és éves óraszámai:

TÉMAKÖR	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

b) szabadon választható

A kollégium által kínált lehetőségek közül választhatnak a tanulók (tehetség kibontakoztató, felzárkóztató, egyéni törődést és szabadidő eltöltést biztosító foglalkozások).

Minden tanuló heti 14 órában köteles részt venni a kötelező foglalkozásokon és heti 1 órában az általa választott foglalkozásokon. A szabadon választható foglalkozásokat az éves munkaterv tartalmazza.

A kollégiumokban évi 37 héttel (a 12-13-14. évfolyamon 33 héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat - részben vagy egészben - a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

17. Speciális programelemek

Az előző években a kollégiumi oktatók közül többen vettek részt az iskola által koordinált „Útravaló” programokban, aminek keretében mentori tevékenységet folytattak.

Részt vesz kollégiumunk a GINOP-6.2.3-17-2017-00010 „Heves megye új HÍDja az iskolai szakképzési lemorzsolódás ellen” c. projektben, amely a 2018/19-es tanévben indul.

Szintén részt veszünk az intézmény ÖKOISKOLA projektjében.

18. A kollégiumi oktatói munka minőségének, eredményességének értelmezése

A kollégiumi oktatói munka eredményessége, minősége nagymértékben függ a kollégiumi oktatók felkészültségétől. Ezért a kollégiumi oktatók rendszeresen vesznek részt olyan programokon, továbbképzéseken, melyeken szakmai tudásukat megújíthatják. Emellett oktatóink korábban a pedagógus életpályamodell elvárásainak eleget téve részt vettek a pedagógus minősítő eljárásokon.

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi oktatói tevékenység során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket⁶:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi oktatói munka eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

⁶ 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

19. Közzététel

A szakmai program közzététele megismerés céljából az alábbi helyeken történik:

- az intézmény honlapja, igazgatói titkárság,
- 401.sz. kollégiumi vezetői iroda

MELLÉKLET

A kollégiumi foglalkozások keretprogram-terve

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához az Alapprogram alapján

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák oktatói munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatainak keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló - oktató segítségével - legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása	- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.				
- a megszerzett és elsajátított ismeretek ér-	- Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony				

telmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.
	- Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internet-használatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertes-sük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.				

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Válgjon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.				

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a joguralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	2
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.				

magatartás és törvénytisztel

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes a lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, ön maga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra	- Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.				
- az empátia és mások elfogadása	- A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.				
- a tudás és tapasztalat jelentősége	- Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.				
- társas kommunikáció	- Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.				
	- Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.				

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- a család szerepe, jelentősége	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi ott-				

az	egyén	életében	hon.
- együttműködés és felelősségvállalás a családban			- Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.
- szexuális		kultúra	- Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.
		családtervezés	- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
- konfliktusok a családban			- Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakítási folyamatát.
			- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.
			- Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.

- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.

- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.

- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- egészséges életmód és életvitel	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.				
- a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.				
- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.				
	- Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.				
	- Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.				

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknak.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.

- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.				

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Résztesse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgék erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.				

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- tevékenységek és szakmák jellemzői	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.				
- különféle életpályák bemutatása					
- a munka világa és jellemzői					
- továbbtanulási lehetőségek					

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a gazdaság működésének	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.				

alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat	- Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.
--	--

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internet-függőség veszélyei	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használatában. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájuttatásának módjait az internetes kereséssel. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.				